

Esittelijä Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso

Esittely Yhteinen kirkkoneuvosto käsitteli talousarviokokouksessaan 19.9.2024 vuoden 2025 talousarvioehdotuksen. Talousarvion käyttötalous- ja investointiosasta päätettiin pyytää seurakuntaneuvostoilta lausunnot siten, että lausunnot ovat kirjaamossa ja taloushallinnossa viimeistään perjantaina 11.10.

Saadut lausunnot esitetään ensin seurakunnittain. Lausunnoissa nousevat päällimmäisiksi asioiksi seurakuntien varojen riittävyys ja seurakuntien toimitilat.

Kirkkoneuvoston vastauksessa on otettu huomioon kaikki saapuneet lausunnot ja niihin vastataan yhdellä, kaikille annettavalla yhteisellä vastauksella. Esitys kirkkoneuvoston vastaukseksi esitetään kaikkien seurakuntien lausuntojen jälkeen.

Tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto:

Yleisen palkkakehityksen vuoksi myös seurakuntien palkkamenot ovat kasvussa. Tämä johtaa puolestaan toimintamäärärahojen supistumiseen. Ilman seurakunnille annettuja määrärahakorotuksia puolet yhtymän seurakunnista joutuisi vähentämään henkilöstöään ja toimintaansa. Tärkeää kuitenkin on, että kirkon työntekijöiden palkat pysyvät mukana yleisessä palkkakehityksessä. Osaavan ja motivoituneen henkilöstön saaminen on edellytys seurakuntatyön kehittymiselle. Kirkollisverotulojen kasvun tulee näkyä seurakuntien määrärahoissa.

Investointisuunnitelmasta: Eerikinkadun/Aninkaistenkadun kiinteistöt toimivat sekä toimistoina että Tuomiokirkkoseurakunnan ainoana seurakuntatalona. Myös Tuomiokirkkoseurakunnan työntekijöiden työtilat ovat Eerikinkadulla. Seurakunnan ja seurakuntalaisten tarpeet tulee ottaa entistä selvemmin huomioon niin peruskorjauksessa kuin kiinteistön kehittämisessä. Tuomiokirkkoseurakunnan toiminnan jatkuvuus tulee varmistaa myös kiinteistöjen peruskorjauksen aikana. Tieto korvaavista tiloista tarvitaan hyvissä ajoin, jotta toimintaa voidaan suunnitella pitkäkestoisesti.

Seurakuntatyhtymän kiinteistöjen tulee palvella seurakunnallista toimintaa tai hyödyttää sitä taloudellisesti. Muusta kiinteistökannasta tulee luopua kokonaan. Kiinteistöjä on vähennettävä, mutta vähentämisen on perustuttava kokonaissuunnitteluun, jolla varmistetaan kirkon läsnäolo strategisesti tärkeillä alueilla. Tilojen yhteiskäyttöä tulee lisätä.

Mikaelinseurakunnan seurakuntaneuvosto:

Mikaelinseurakunnan seurakuntaneuvosto pitää vuoden 2025 talousarvioehdotusta yllättävän positiivisena.

Verotulojen kasvu mahdollistaa paikallisseurakunnissa toteutettavan ruohonjuuritason seurakuntatyön sekä sen kehittämisen. Seurakunnille myönnettävän talousarviomäärärahan kasvun myötä voidaan tulevaisuuteen suuntaavaa toimintaa nyt suunnitella hyvillä mielin.

Positiivinen taloustilanne ei kuitenkaan saa vaivuttaa huolettomaan rahan käyttöön, vaan toimintaa tulee kehittää entistäkin enemmän seurakuntalaisia lähelle tulevaksi. Huolenaiheena jatkossa ovat suuret investointikustannukset, jotka eivät saa vaikuttaa seurakunnallisiin toiminnan volyymeihin. Mikaelin seurakuntaneuvoston mielestä uudistettu määrärahanjakomalli toimii nyt oikeudenmukaisesti myös oman seurakunnan kohdalla.

Seurakuntaneuvosto puoltaa talousarvioehdotuksen hyväksymistä yksimielisesti.

Martinseurakunnan seurakuntaneuvosto:

Martinseurakunnan seurakuntaneuvosto kiittää talousarvion valmistelusta. Talousarvio on huolellisesti valmisteltu ja asianmukainen. Talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa käy ilmi seurakuntayhtymän työn laajuus ja seurakuntien ja yksiköiden erilaisuus ja omaleimaisuus. Korotus toimintamäärärahaan on perusteltu ja oikeasuuntainen.

Katariinanseurakunnan seurakuntaneuvosto:

Katariinanseurakunnan seurakuntaneuvosto kiinnittää huomiota siihen, että seurakunnan jäsenmäärän vähenemisen vuoksi Katariinanseurakunnan määrärahaosuus pienenee, vaikka seurakunnan alueella asuu yli puolet enemmän väkeä, kuin on jäseniä.

Seurakunnan jäsenmäärä on noin 14 000 henkilöä. Alueellisesti seurakunta on haastava, koska kirkkoon kuulumisprosentti jää matalaksi ylioppilaskylän nuorten aikuisten keskimääräistä matalamman kirkkoon kuulumisprosentin sekä monikulttuurisen ja -uskontoisen Varissuon alueen vuoksi.

Seurakunnan alueella on runsaasti diakonista haastetta, joka lisää henkilöstön tarvetta. Juuri päättyneessä Katariinanseurakunnan piispantarkastuksessa nousi esille, että seurakunnan erityispiirteensä on suuri diakonian asiakaskunta. Vain osa diakonian asiakkaista on seurakunnan jäseniä. Asiakaskunnassa on paljon eri taustoista ja kansallisuuksista tulevia ja se vaatii asiointikielenkin vuoksi työntekijöiltä enemmän aikaa ja osaamista.

Seurakunnan alueelle muuttaa joka vuosi noin 800 uutta opiskelijaa ja nuorten aikuisten määrä jäsenistöstä on noin 3000 henkilöä. Heidän tavoittamiseensa on oltava myös riittävästi koulutettua

henkilökuntaa.

Hyvänä kehityssuunta määrärahoja jaettaessa on se, että alueen väestöpohja vaikuttaa nyt 10 % verran määrarahajakomalliin. Katariinanseurakunnassa on jo lakkautettu virkoja, jotta käyttömääräraha riittäisi toimintaan. Mikäli virkoja joudutaan jatkossakin lakkauttamaan määrärahojen riittämisen turvaamiseksi, niin se tarkoittaa automaattisesti toimintojen supistamista

Maarian seurakunnan seurakuntaneuvosto:

Maarian seurakunnan seurakuntaneuvosto puoltaa seurakuntayhtymän talousarvioehdotuksen ja investointiehdotuksen hyväksymistä.

Pidämme tärkeänä, että vuosien 2025–2026 aikana yhtymässä mietitään, miten varmistetaan seurakunnallinen toiminta ja miten vuodesta 2027 eteenpäin tarvittaessa uudelleen allokoidaan nykyisiä resursseja. Seurakuntien toiminnan ei pidä antaa näivettyä vakavaraisessa yhtymässä.

Seurakunnalle on välttämätöntä, että talousarvioon sisältyvät Maarian kirkon sisäkorjaukset toteutetaan. Huomautamme, että kirkon ollessa poissa käytöstä väistötilana toimivat Runosmäen monitoimitalo Riimi ja Maarian pappilan talli, ei Kärsämäen kappeli, jossa seurakunta on lopettanut messujen pitämisen toukokuussa 2024. Maarian hautausmaan laajennuksen valmistelu on perusteltua ja Kunstenniemessä tehtävät korjaukset tarpeellisia toimintamme kannalta. Eerikinkadun Toimitalon toimintojen uudelleen suunnittelu vaikuttaa myös Maarian seurakunnan työntekijöihin ja haluamme olla siinä mukana.

Seurakunta on käyttänyt aiemmat säästömäärärahansa toiminnan kehittämiseen ja lisäksi henkilöstökuluihin, joita ei ole voitu ennakoida. Tästä eteenpäin on tarkoitus pyrkiä varautumaan odottamattomiin kustannuksiin vuosittain ylijäämällä, joka on enintään 16,7 % määrarahasta

Åbo svenska församlingens församlingsrådet:

1. Församlingsrådet är tacksam över det ökade anslaget till församlingarna men är orolig för de ökade personalkostnaderna och utgifterna. En mer långsiktig lösning för att garantera att församlingarnas kärnverksamhet tryggas behöver hittas.

2. Även om personalkostnaderna har ökat på grund av de allmänna löneförhöjningarna inom kyrkan är församlingsrådet av den åsikten att samfälligheten behöver överväga att höja lönekravgrupperna i samfälligheten. Det är svårt att motivera personalen att stanna kvar eller att söka jobb i församlingarna eftersom lönenivån är så låg.

3. Åbo svenska församling, S:t Marie församling, Mikael's församling, Ådo domkyrkoförsamling och S:t Karins församling bedriver ett gemensamt och aktivt vänförsamlingsarbete med Reso församling och fyra församlingar i Bergen. Det underlättar vårt om det i budgeten fanns gemensamma budgetmedel för

vänförsamlingsarbetet. Församlingsrådet föreslår att 10 000€ öronmärks för arbetet. Det här är särskilt angeläget nu när församlingarna arbetar för att starta ett nytt gemensamt unga vuxna arbete med inspiration från Bergen.

4. I syfte att frigöra medel från väggar till verksamhet stöder Åbo svenska församling det arbete som görs för att öka sam användningen av utrymmen mellan församlingarna och att avstå från oändamålsenliga eller dyra utrymmen

Henrikinseurakunnan seurakuntaneuvosto:

Paikallisseurakuntien talous ei riitä ylläpitämään monipuolista ja tavoitettavaa seurakunnallista toimintaa vuonna 2025.

Henrikinseurakunnan tulee tämän talousarvion puitteissa sopeuttaa edelleen toimintaa ja keskittyä perustyön tekemiseen. Vuoden 2025 aikana mahdollisesti tapahtuvat henkilöstömuutokset antavat kuitenkin liikkumatilaa, mutta eivät mahdollista toiminnan laajentamista vastaamaan seurakuntaan kohdistuvia odotuksia.

Seurakuntaneuvosto kiinnittää huomiota siihen, että talousarvion esittely koskien seurakunnalliseen toimintaan luvattua määrärahan korotusta ei ole johdonmukainen (tiivistelmä vs. talousarvio): seurakunnalliseen toimintaan luvattu 6 prosentin korotus näyttäytyy varsinaisessa talousarviossa vain reilun 3 prosentin korotuksena.

Henrikinseurakunta on tyytyväinen investointiosassa mainittuihin hankintoihin ja toimiin:

Henrikinkirkon ulkopuolisten korjausten saattaminen loppuun vuoden 2025 aikana. Jo vuoden 2024 aikana tehdyt kirkkosalin korjaukset ovat parantaneet ilmanlaatua, mutta koko kiinteistön läpikäyminen ja ulkoalueen rakenteiden muuttaminen estävät uusien kosteusvaurioiden syntymisen.

Kirkkosalin valaistuksen uudistaminen on odotettu toimenpide. Valaistukselta edellytetään muokattavuutta tilanteiden mukaan ja myös tehoa. Digitaalisen infotaulun hankkiminen Skanssiin tuo seurakunnan toimintaa näkyväksi kauppakeskuksessa. Mainonta laajenee uudelle tasolle.

Kunstenkarin ja Kunstenpään majoitustilojen toiminnalliset muutosten loppuun saattaminen vuoden 2025 aikana luo paremmat edellytykset leirien toimivuudelle. Käyttäjätyytyväisyys paranee edelleen.

Investointisuunnitelmassa puhutaan Heinänokan leirikeskuksen kehittämisestä. Alueen saaminen leirikäyttöön mahdollisimman pian mahdollistaisi leirielämän monipuolistamista entisestään. Koska talousarvion ja yhteisen kirkkovaltuuston aikaisemman päätöksen mukaan tämä on sidoksissa Sinapin leirikeskuksen myymiseen, olisi leirikeskuksen myyntiä tehostettava.

Investoinnit jatkuvat lähivuosinakin mittavina ja sillä on vaikutuksensa myös Henrikinseurakuntaan. Vähällä käytöllä olevista tiloista ehdotetaan luovuttavan. Henrikinseurakunnan osalta tämä

koskee Lausteen seurakuntakotia. Lausteen seurakuntakodista luopuminen ei ole vielä ajankohtaista, koska digipaino siirtyi sinne Aninkaistenkadun remontin ajaksi.

Puolet tilasta jäi seurakunnalliseen käyttöön. Tällä ratkaisulla taattiin myös toimitilat partiolippukunta Lätynkääntäjille. Lausteella on aloitettu viikoittainen yhteisöruokailu kerran viikossa ja suunnitelmassa on aloittaa myös perhekerhotoiminta uudelleen muutaman vuoden tauon jälkeen. Diakonian vastaanotolla Lausteen seurakuntakodilla käy paljon alueen asukkaita. Sen lisäksi talossa on muutakin toimintaa. Seurakuntakoti on myös ulkopuolisten toimijoiden käytössä. Alueella ei juuri ole vaihtoehtoja tilaa, johon nykyinen toiminta voitaisiin sijoittaa. Jos tilasta luovutaan digipainon mahdollisesti siirtyessä takaisin Eerikinkadulle, pitää samalla huomioida näiden toimintojen tilantarve.

Paattisten seurakunnan seurakuntaneuvosto:

Vuoden 2025 talousarvioissa investoinnit muodostavat merkittävän osuuden. Seurakuntaneuvosto kiittää, että Paattisten kirkon äänentoiston uusimiseen on varattu määrärahaa. Kirkon äänentoistojärjestelmä on vanhentunut ja aiheuttanut ongelmia.

On myönteistä, että seurakuntien saamissa määrärahoissa on huomioitu kustannusten ja palkkojen nousu.

Seurakuntaneuvosto haluaa kiinnittää huomiota tapaan, jolla seurakunnille jaettavat määrärahat jaetaan, joka tapahtuu kirkkoneuvoston hyväksymän määrärahanjakotaulukon mukaan, joka päivitettiin tämän vuoden aikana.

Vuosittain saamansa määrärahan lisäksi seurakunnat ovat voineet siirtää kultakin vuodelta käyttämättömiä määrärahoja eli säästömäärärahoja tuleviin vuosiin, ja vastaavasti ne joutuvat korvaamaan yhtymälle vuosittaiset määrärahaylityksensä.

Yhtymä päätyi aikoinaan tähän käytäntöön, koska seurakunnat käyttivät vuoden lopussa ylimääräiset varat tarpeettomiin hankintoihin, koska olisivat muuten menettäneet ne.

Kirkkoneuvoston päätöksen mukaan vuoden 2027 yhtymä leikkaa ne seurakuntien säästämät määrärahat, jotka ylittävät 16,7 % sen kokonaismäärärahoista.

Säästömäärärahakäytännöstä ei tulisi ainakaan kokonaan luopua..

Säästömäärärahat ovat mahdollistaneet seurakunnan toiminnan suunnittelun eteenpäin ja antaneet puskuria vaikeissa taloustilanteissa. Niistä luopuminen merkitsisi myös seurakunnan oman päätösvallan vähenemistä. Mikäli säästömäärärahoista joudutaan luopumaan, tulisi luopua myös ainakin osittain periaatteesta, jossa seurakunta joutuu maksamaan vuosittaisen budjetin ylitykset yhtymälle. Ilman säästömäärärahoja se voi johtaa seurakunnan kierteeseen, joita on vaikea pysäyttää.

Kaarinan seurakunnan seurakuntaneuvosto:

Kaarinan seurakunta käyttää vuonna 2025 säästömäärärahojaan enemmän kuin 13.000 €. Nuoriso- ja diakoniatyöhön varaudutaan

palkkaamaan lisäresurssia yhteensä yhden henkilötyövuoden verran (kustannus n. 50.000 €). Näin ollen säästömäärärahoja käytettäisiin ensi vuonna 63.000 €.

Seurakuntaneuvosto lausuu tyytyväisyytensä mitä tulee määräraha-toimikunnan esitykseen, seurakunnallisen määrärahan 6 %:n nostoon ja investointiosaan.

Piikkiön seurakunnan seurakuntaneuvosto:

Lausunto talousarviosta:

Piikkiön seurakunta pitää yhteisen kirkkoneuvoston esitystä talousarvioksi 2025 kokonaisuudessaan tarkoituksenmukaisena. Seurakunnan kokonaismäärärahan (496345€) muutos (+14399€) vuoden 2024 talousarvioon nähden sekä suunniteltu siirtomäärärahan käyttö 2025 (+27092€) tasapainottavat henkilöstökulujen kasvun sekä inflaation vaikutusta käyttötalouteen.

Piikkiön seurakunnan viimeisten vuosien toimintamäärärahojen käytön toteutumisissa näkyy seurakunnan tämänhetkinen toiminta Piikkiön seurakuntakeskuksen purku- ja uudisrakennushankkeen mukaisissa väistötiloissa. Kaikkea suunniteltua toimintaa ei ole ollut mahdollista toteuttaa rajallisissa toimitiloissa.

Talousarviovuodelle 2025 ajoittuu mm. uuden seurakuntakohtaisen strategian laatiminen, uuden seurakuntatalon käyttöönotto sekä piispantarkastus. Edellä mainitun toiminnan arvioidaan lisäävän toimintamäärärahojen käyttöä vastaamaan talousarvion budjetointia. Piikkiön seurakuntaneuvosto on kokouksessaan 12.9.2024 esittänyt lisävaraukset (noin 6000€) henkilöstöliitteeseen eri työalojen sijaisten ja määräaikaisten kausityöntekijöiden palkkaamiseen sekä 2024 alkaen maksettujen rippikoulujen isospalkkioiden budjetointiin.

Piikkiön seurakunta kiinnittää huomiota talousarvioehdotuksessa todettuun muutokseen siirtomäärärahojen käytön vuotuisesta enimmäismäärästä (16,7%) 2025 alkaen säästyvistä varoista. Piikkiön seurakunnan toimintamäärärahat ovat edellisen vuoden tavoin hieman laskemassa (-4500€) vuoden 2024 tasosta. Piikkiön seurakunnan haasteena on kuluvana vuonna 2024 jatkuva alueellinen väestömuuttotappio.

Lausunto investoinneista:

1. Väistötilojen hankkiminen uuden seurakuntakeskuksen rakentamisen ajaksi

Seurakuntayhtymä on vuokrannut heinäkuusta 2024 alkaen, vuoden 2025 loppuun, Piikkiön seurakunnan uuden seurakuntakeskuksen rakentamishankkeen ajaksi väistötilat Piikkiön entisen kukkakaupan liikekiinteistöstä (Hadvalantie 8). Alkuperäiseen väistötilasuunnitelmaan sisältyneisiin ns. tilakontteihin nähden ratkaisu on kokonaistaloudellinen, ja vastaa hyvin seurakunnan väistötilatarvetta. Väistötilaan on sijoitettu diakonian työalan toiminnot. Väistötila on keskeisellä paikalla Piikkiön keskustassa kirkkoa vastapäätä. Seurakunta esittää kiinteistöpalveluille tilan hyödyntämistä koko seurakunnan toiminnasta viestimiseen digitaalisen ilmoitustaulunäytön avulla.

2. Piikkiön kirkon uudet kirkkotekstiilit sekä kirkon äänentoistolaitteiston korjaus ja päivitys
Piikkiön kirkon uudet, tekstiilitaiteilija Helena Vaarin suunnittelemat ja toteuttamat, kirkkotekstiilit on otettu käyttöön kuluvan vuoden 2024 toukokuuhun mennessä. Piikkiön seurakunta pitää myönteisenä kiinteistöpalvelujen lausuntoa kirkkotekstiilien täydentämiseksi diakonin stolien osalta Piikkiön seurakunnan investointiehdotuksen mukaisesti vuonna 2025. Alkuperäisen suunnitelman mukaan diakonin stolat oli tarkoitus teettää kahtena kaksipuolisena tekstiilinä. Piikkiön seurakunta esittää Helena Vaarin konsultaation perusteella toteutusta neljänä yksipuolisena diakonin stolana.

3. Piikkiön kirkon katon korjaus & äänentoistojärjestelmän päivitys
Seurakunta pitää perusteltuna kiinteistöpalvelujen esitystä kirkon katon ja äänentoistojärjestelmän päivittämisestä kirkon kokonaisvaltaisten muutostöiden yhteydessä vuonna 2026.

4. Piikkiön kirkon sisätilojen uudistus
Seurakunta pitää kirkkotilojen monikäyttöisyyden parantamiseen ja esteettömyyteen sekä tilateknisiin parannuksiin tähtäävä investointia toivottuna. Esteettömän wc-tilan kunnostaminen on aloitettu 2024. Edelleen seurakunta kiinnittää huomiota tarpeeseen kirkon Hadvalantien puoleisen uloskäynnin esteettömyyden parantamiseen kaiteen lisäämisellä. Seurakunta kiinnittää huomiota tarpeeseen aloittaa suunnittelutyö yhteistyössä seurakuntaneuvoston sekä kiinteistöpalveluiden ja asiantuntijakuulemisten muodossa mahdollisimman pian, että haetut toimenpiteet ehditään riittävän perustellusti suunnitella ennen muutostöiden aloittamista 2026.

5. Piikkiön uusi seurakuntatalo
Piikkiön seurakunnan uuden seurakuntakeskuksen rakennushanke on käynnistynyt kulvana vuonna 2024, ja suunniteltu käyttöönotto 2025 on kokonaisuutena erittäin myönteinen. Piikkiön seurakunta on saamassa arkkitehtuurisesti ympäröivään maisemaan sopivan, rakenteellisesti ja materiaalien osalta kestävän sekä energiatehokkaan ja monikäyttöisen seurakuntatalon. Uusi seurakuntatalo muodostaa pääasiallisen toimitilan osana säilytettävää (Vanha seurakuntatalo) seurakuntakeskusta.

Yhteisen kirkkoneuvoston vastaus seurakuntien lausuntoihin:

Taloudelliset näkymät ja seurakuntien varojen riittävyys

Seurakuntayhtymän kokonaistalouden ja jäsenmäärän kehitys on otettava huomioon kaikessa henkilöstön ja toiminnan suunnittelussa sekä tehtäessä taloudellisia päätöksiä. Myös tilintarkastajat ovat vuosittain kehottaneet huolelliseen ja harkittuun taloudenpitoon verotalouteen liittyvän yleisen epävarmuuden vuoksi.

Jäsenmäärän ja kirkollisveron reaalin kehitys lähtee lähivuosina todennäköisesti nykyistä suurempaan laskuun ja tästä syystä kertynyt vakavaraisuus tulee käytettäväksi tulevaisuudessa. Toistaiseksi seurakuntayhtymän on tavoitteellista järjestää

toimintaansa siten, että se mahdollistuu vuotuisen tulorahoituksen puitteissa.

Sekä paikallisseurakuntien, että koko yhtymän tasolla on kiinnitettävä toiminnan suunnittelussa huomiota siihen, mikä on seurakunnallisen toiminnan perustehtävää ja sitä tukevaa toimintaa, ja mikä voidaan jättää tekemättä. Tulevien vuosien kirkollisverojen ennakointi ja rahoitustoimen tuottotasot tulevat asettamaan osaltaan haasteita seurakuntayhtymän talouden tasapainon tavoittelussa.

Toimintaa on pystyttävä tarvittaessa muuttamaan ajan vaatimusten ja talouden realiteettien mukaisiksi. Pitkäjänteinen toiminnan ja henkilöstön suunnittelu ja samassa yhteydessä tehtävä yksiköiden välisen yhteistyön mahdollisuuksien selvittäminen on tärkeää. Koko yhtymän luonnollista henkilöstöpoistumaa on jatkossa pystyttävä hyödyntämään, jotta toimintaa voidaan kohdentaa yhä vaikuttavammin toiminnan painopistealueille.

Määräraajakotoimikunta totesi esityksessään vuosien 2025–2026 paikallisseurakuntien määrärahaksi, että tämän määräraha-ajan aikana yhtymässä on mietittävä keinoja, jolla varmistetaan seurakunnallinen toiminta ja miten vuodesta 2027 eteenpäin seurakunnallinen toiminta pystytään turvaamaan tavalla, jolla uudelleen allokoidaan nykyisiä resursseja. Yhteinen kirkkoneuvosto vahvisti tämän esityksen määrärahapäätöksessään.

Seurakunnallista määrärahaa korotettiin vuosiksi 2025–2026 seuraavasti: vuosien 2023–2024 kokonaismäärärahaa 9 820 637 euroa korotettiin 3 prosentilla (mikä on se prosenttimäärä jolla jokaiselle seurakunnalle myönnettiin lisämääräraha vuodeksi 2024). Tätä korotettua kokonaismäärärahaa (10 115 256 euroa) korotettiin 6 prosentilla ja korotetuksi kokonaismäärärahaksi tulee 10 722 171 euroa. Vuonna 2024 kaksi seurakuntaa saivat lisäksi ylimääräistä lisämäärärahaa, jota ei ole laskelmassa otettu huomioon.

Määrärahaajaossa kaikille jaetaan ensin tasan 125t euroa ja sen jälkeen loppuosa (josta on vähennetty Tuomiokirkkoseurakunnan, Åbo svenska församlingen ja Paattisten seurakunnan erillismäärärahat) on jaettu seurakunnille jäsenmäärän (90 %) ja väestömäärän (10 %) suhteessa. Korotukset kokonaismäärärahoissa sekä jäsen- ja väestömäärissä tapahtuneet muutokset vaikuttavat siihen, minkälainen nousu on seurakuntakohtaisesti.

Seurakunnallisen toiminnan toimintakatteen muutos (3 %) ei vastaa nousua seurakunnallisessa määrärahassa. Toimintakatteessa on mukana lisäksi jokaisen seurakunnan omat toimintatuotot, atk-leasingmaksut (joita ei kateta seurakunnallisella määrärahalla) ja budjetoidut siirtomäärärahat edellisiltä vuosilta. Nämä erät vaihtelevat vuosittain.

Säästö määrärahoista ei ole tarkoitus luopua, niihin asetettiin enimmäismäärä 16,7 % seurakunnan vuotuisesta määrärahasta. Pienin vuotuinen siirtomääräraha on tällöin 41 264 euroa ja suurin

siirtomääräraha on 300 523 euroa, yhteensä nämä siirtomäärärahat enimmillään ovat 1,8 miljoonaa euroa vuodessa. Mikäli seurakunta joutuu tilanteeseen, jossa sen toiminta on uhattuna määrärahojen vähäisyyden vuoksi, pitää asia ratkaista erikseen kuten esimerkiksi vuonna 2024 on kahden seurakunnan kohdalla tehty. Siirtomäärärahalla ei voida ratkaista yksittäisen seurakunnan taloudellista ahdinkoa.

Talousarviossa on yhteisen kirkkoneuvoston tulosityksikölle varattu 0,5 miljoonaa euroa kirkollisveropohjan ja valtionrahoituksen nettomuutosten vuoksi erilaisiin avustuksiin ja kirkollisiin tarkoituksiin Tätä määrärahaa voidaan käyttää yhteisen kirkkoneuvoston päätöksellä sen katsomiin erilaisiin tarpeellisiin kirkollisiin tarkoituksiin.

Toimitilat, kiinteistöt ja kiinteistökulut

Kiinteistöpalvelut hoitavat kaikkien paikallisseurakuntien ja yhtymän yksiköiden tilatarpeet. Kiinteistökulujen kasvun saaminen hallintaan edellyttää sitä, että seurakunnat ja yhtymän yksiköt pystyvät tarkastelemaan tilatarpeitaan uudella tavalla ja luopumaan vähän käytetyistä tiloistaan. Tätä tavoitetta varten on aloitettu yhteistyössä seurakuntien kanssa seurakunnallisten tilojen toiminnallinen selvitys ulkopuolisen kokeneen arkkitehdin avustuksella. Toiminnalliset tarpeet yhdistetään rakennusten teknisiin korjaustarpeisiin ja suojelullisiin arvoihin, jolloin voidaan muodostaa toimintasuunnitelma kiinteistökustannusten minimoimiseksi samalla myös toiminnallisuutta kehittämällä. Selvitys on osa seurakuntayhtymän kiinteistöstrategian päivitystä vuosille 2025 – 2028.

Talousarvion laadinnassa on seurattu vuoden 2023 tilinpäätöstä ja viimeisintä tiedossa olevaa kuluvan vuoden 2024 talousarvion toteutumisvertailua. Näin saatujen tietojen pohjalta on pyritty ennakoimaan tuloissa ja menoissa tapahtuvia muutoksia.

Hautustoimen toimintatuottoihin on odotetaan 6 % kasvua hautauspalvelu- sekä tuhkausmaksujen noston seurauksena.

Toimintamenojen kasvussa varaudutaan 3 % lisäykseen, kustannusten nousun takia. Koska tuotot kattavat vain noin puolet hautustoimen menoista, toimintakate heikkenee 1 % vuoden 2024 talousarvioon verrattuna.

Hautainhoitorahaston varsinaisen toiminnan (PL 700) maksutuottoarviota on laskettu 40.000 € tämän vuotisesta vuoden 2023 tilinpäätöksen perustella. Hautojen hoidon palveluhinnat laskivat maksurakennemuutoksen seurauksena kuluvana vuonna kokonaisuutena hieman. Samalla kuitenkin hoitopalveluiden kysyntä on kasvanut, mikä on rajoittanut tuottojen vähenemistä. Henkilöstömenojen ennakoitaan kasvavan yli 5 %, mikä on arvioituja palkankorotusvarauksia enemmän, koska 4 PL ja HHR välistä painopistettä henkilöstökuluissa on hieman muutettu. Prosentuaalisesti suurinta nousua esitetään palveluiden hankintamenoihin, joissa varaudutaan noin 16 %, eli 36.000 € kasvuun. Tästä suurin osa on postituskulujen kasvusta johtuvaa.

Toimintakatteen ennakoitaan heikkenevän 187.000 € vuoden 2024 talousarvioon verrattuna. Suorilla maksutuotoilla katetaan ensi vuonna noin 33 % hautojenhoidon kuluista. On kuitenkin huomattava, että määräaikaisten hoitojen varat pyritään sijoittamaan tuottavasti, mutta sijoituksista saatavaa pääoman tuottoa ei lasketa mukaan talousarvion toimintatuottoihin. Pääomatuottojen osuus kulujen kattamisessa siis kasvaa ensi vuonna.

Kiinteistöpalveluiden vuoden 2025 arvioitu toimintakate on 8.308.512 € ja se on 573.197 € huonompi kuin vuoden 2024 talousarvio ja 1.380.828 € huonompi kuin vuoden 2023 tilinpäätös.

Toimintakulut ovat 15.484.055 € ja ne ovat 900.375 € suuremmat kuin vuoden 2024 talousarvio ja 1.431.804 € suuremmat kuin vuoden 2023 tilinpäätös. Toimintakulujen nousu johtuu pääosin ostoista ja henkilöstökuluista. Palvelujen ostojen ennustetaan nousevan osin myös arvonnlisäverokannan muutoksesta johtuen 482.431 euroa. Henkilöstökulujen ennustetaan nousevan 116.764 € vuodesta 2024.

Hautaus-toimen ja hautainhoitorahaston välillä tehdään aina vuoden lopussa kustannustenjakoa, jolloin osa kustannuksista ja niiden noususta siirtyy hautainhoitorahaston katettavaksi.

Investoinnit

Toimitalon peruskorjauksen yhteydessä on mahdollisuus kehittää myös toiminnallisuutta ja tilankäytön tehokkuutta. Toimitalokorttelin teknisten korjaustarpeiden arviointi on käynnissä ja toiminnallisten tavoitteiden selvitystyö yhdessä käyttäjien kanssa aloitetaan alkuvuonna 2025, kun kaikkia seurakuntia koskeva seurakunnallisten tilojen toiminnallinen selvitys on valmistunut. Kyseinen selvitys toimii tärkeänä lähtötietona Toimitalon toiminnallisten tarpeiden arvioinnissa. Turun tuomiokirkon hankesuunnitelma on valmistunut ja ensi vuoden aikana suoritetaan varsinaista suunnittelua edelleen tiiviissä yhteistyössä käyttäjien kanssa. Väistötilojen selvitystyö on käynnissä. Kun väistötilaratkaisut ovat tarkentuneet, voidaan Tuomiokirkon ja Toimitalon vaiheistusta ja rakennusaikaista käyttöä tarkentaa käyttäjien toimintaedellytykset ja rakennustyön suoritus kuitenkin huomioiden.

Mikaelinseurakunnan tilatarpeita edistetään loppuvuoden 2024 ja vuoden 2025 aikana. Mikaelinkirkon äänentoisto saatetaan loppuun ja toiminnallisia sisätilojen muutoksia edistetään.

Maarian kirkossa on sisäilmaongelmia, joiden johdosta kirkon peruskorjausta kiirehditään. Teknisten korjausten lisäksi on samassa yhteydessä järkevää parantaa kirkon monikäyttöisyyttä ja esteettömyyttä. Suunnittelu on edennyt siten, että rakennuslupahakemus on jätetty ja urakkalaskenta suoritetaan loppuvuonna 2024. Tavoite on suorittaa korjaustyö vuoden 2025 aikana. Väistötiloina toimivat Maarian pappila ja Runosmäen monitoimitalo Riimi. Kunstenniemen majoitusrakennusten toiminnalliset parannukset suoritetaan talven aikana.

Toimitalokorttelin hankesuunnitteluun on järkevää liittää myös Maarian seurakunnan edustusta.

Henrikinkirkon ulkopuoliset työt saatetaan loppuun vuoden 2025 aikana. Samalla selvitetään valaistuksen parantamista. Lausteen seurakuntakodin jatkokäyttö ratkeaa vasta usean vuoden kuluttua, kun Toimitalon remontti on valmis ja kun digipainon tilaratkaisu tarkentuu. Tätä selvitystä tukee nyt laadittava kaikkia seurakunnallisia tiloja koskeva toiminnallinen selvitys.

Piikkiön uuden seurakuntatalon rakennustyöt ovat käynnissä ja väistötilaratkaisut on tehty. Kirkon toiminnallisten tarpeiden ja esteettömyyden parantamiseen liittyvä selvitystyö aloitetaan vuoden 2025 aikana, jolloin myös vesikaton korjaus suunnitellaan. Työt olisi mahdollista aloittaa vuoden 2026 aikana.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto antaa paikallisseurakuntien lausuntoihin seuraavan vastauksen:

Taloudelliset näkymät ja varojen riittävyys

Seurakuntayhtymän kokonaistalouden ja jäsenmäärän kehitys on otettava huomioon kaikessa henkilöstön ja toiminnan suunnittelussa sekä tehtäessä taloudellisia päätöksiä. Myös tilintarkastajat ovat vuosittain kehottaneet huolelliseen ja harkittuun taloudenpitoon verotalouteen liittyvän yleisen epävarmuuden vuoksi.

Jäsenmäärän ja kirkollisveron reaalin kehitys lähtee lähivuosina todennäköisesti nykyistä suurempaan laskuun ja tästä syystä kertynyt vakavaraisuus tulee käytettäväksi tulevaisuudessa. Toistaiseksi seurakuntayhtymän on tavoitteellista järjestää toimintaansa siten, että se mahdollistuu vuotuisen tulo-rahoituksen puitteissa.

Sekä paikallisseurakuntien, että koko yhtymän tasolla on kiinnitettävä toiminnan suunnittelussa huomiota siihen, mikä on seurakunnallisen toiminnan perustehtävää ja sitä tukevaa toimintaa, ja mikä voidaan jättää tekemättä. Tulevien vuosien kirkollisverojen ennakointi ja rahoitustoimen tuottotasot tulevat asettamaan osaltaan haasteita seurakuntayhtymän talouden tasapainon tavoittelussa.

Toimintaa on pystyttävä tarvittaessa muuttamaan ajan vaatimusten ja talouden realiteettien mukaisiksi. Pitkäjänteinen toiminnan ja henkilöstön suunnittelu ja samassa yhteydessä tehtävä yksiköiden välisen yhteistyön mahdollisuuksien selvittäminen on tärkeää. Koko yhtymän luonnollista henkilöstöpoistumaa on jatkossa pystyttävä hyödyntämään, jotta toimintaa voidaan kohdentaa yhä vaikuttavammin toiminnan painopistealueille.

Määräraahajakotoimikunta totesi esityksessään vuosien 2025–2026 paikallisseurakuntien määrärahaksi, että tämän määräraha-ajan aikana yhtymässä on mietittävä keinoja, jolla varmistetaan seurakunnallinen toiminta ja miten vuodesta 2027 eteenpäin seurakunnallinen toiminta pystytään turvaamaan tavalla, jolla uudelleen allokoidaan nykyisiä resursseja. Yhteinen kirkkoneuvosto

vahvisti tämän esityksen määrärahapäätöksessään.

Seurakunnallista määrärahaa korotettiin vuosiksi 2025–2026 seuraavasti: vuosien 2023–2024 kokonaismäärärahaa 9 820 637 euroa korotettiin 3 prosentilla (mikä on se prosenttimäärä jolla jokaiselle seurakunnalle myönnettiin lisämääräraha vuodeksi 2024). Tätä korotettua kokonaismäärärahaa (10 115 256 euroa) korotettiin 6 prosentilla ja korotetuksi kokonaismäärärahaksi tulee 10 722 171 euroa. Vuonna 2024 kaksi seurakuntaa saivat lisäksi ylimääräistä lisämäärärahaa, jota ei ole laskelmassa otettu huomioon.

Määrärahaajaossa kaikille jaetaan ensin tasan 125t euroa ja sen jälkeen loppuosa (josta on vähennetty Tuomiokirkkoseurakunnan, Åbo svenska församlingen ja Paattisten seurakunnan erillismäärärahat) on jaettu seurakunnille jäsenmäärän (90 %) ja väestömäärän (10 %) suhteessa. Korotukset kokonaismäärärahoissa sekä jäsen- ja väestömäärissä tapahtuneet muutokset vaikuttavat siihen, minkälainen nousu on seurakuntakohtaisesti.

Seurakunnallisen toiminnan toimintakatteen muutos (3 %) ei vastaa nousua seurakunnallisessa määrärahassa. Toimintakatteessa on mukana lisäksi jokaisen seurakunnan omat toimintatuotot, atk-leasingmaksut (joita ei kateta seurakunnallisella määrärahalla) ja budjetoidut siirtomäärärahat edellisiltä vuosilta. Nämä erät vaihtelevat vuosittain.

Säästö määrärahoista ei ole tarkoitus luopua, niihin asetettiin enimmäismäärä 16,7 % seurakunnan vuotuisesta määrärahasta. Pienin vuotuinen siirtomääräraha on tällöin 41 264 euroa ja suurin siirtomääräraha on 300 523 euroa, yhteensä nämä siirtomäärärahat enimmillään ovat 1,8 miljoonaa euroa vuodessa. Mikäli seurakunta joutuu tilanteeseen, jossa sen toiminta on uhattuna määrärahojen vähäisyyden vuoksi, pitää asia ratkaista erikseen kuten esimerkiksi vuonna 2024 on kahden seurakunnan kohdalla tehty. Siirtomäärärahalla ei voida ratkaista yksittäisen seurakunnan taloudellista ahdinkoa.

Talousarviossa on yhteisen kirkkoneuvoston tulosityksikölle varattu 0,5 miljoonaa euroa kirkollisveropohjan ja valtionrahoituksen nettomuutosten vuoksi erilaisiin avustuksiin ja kirkollisiin tarkoituksiin Tätä määrärahaa voidaan käyttää yhteisen kirkkoneuvoston päätöksellä sen katsomiin erilaisiin tarpeellisiin kirkollisiin tarkoituksiin.

Toimitilat, kiinteistöt ja kiinteistökulut
Kiinteistöpalvelut hoitavat kaikkien paikallisseurakuntien ja yhtymän yksiköiden tilatarpeet. Kiinteistökulujen kasvun saaminen hallintaan edellyttää sitä, että seurakunnat ja yhtymän yksiköt pystyvät tarkastelemaan tilatarpeitaan uudella tavalla ja luopumaan vähän käytetyistä tiloistaan. Tätä tavoitetta varten on aloitettu yhteistyössä seurakuntien kanssa seurakunnallisten tilojen toiminnallinen selvitys ulkopuolisen kokeneen arkkitehdin avustuksella. Toiminnalliset tarpeet yhdistetään rakennusten teknisiin korjaustarpeisiin ja

suojelullisiin arvoihin, jolloin voidaan muodostaa toimintasuunnitelma kiinteistökustannusten minimoimiseksi samalla myös toiminnallisuutta kehittämällä. Selvitys on osa seurakuntayhtymän kiinteistöstrategian päivitystä vuosille 2025 – 2028.

Talousarvion laadinnassa on seurattu vuoden 2023 tilinpäätöstä ja viimeisintä tiedossa olevaa kuluvaan vuoden 2024 talousarvion toteutumisvertailua. Näin saatujen tietojen pohjalta on pyritty ennakoimaan tuloissa ja menoissa tapahtuvia muutoksia.

Hautaustoimen toimintatuottoihin on odotetaan 6 % kasvua hautauspalvelu- sekä tuhkausmaksujen noston seurauksena. Toimintamenojen kasvussa varaudutaan 3 % lisäykseen, kustannusten nousun takia. Koska tuotot kattavat vain noin puolet hautaustoimen menoista, toimintakate heikkenee 1 % vuoden 2024 talousarvioon verrattuna.

Hautainhoitorahaston varsinaisen toiminnan (PL 700) maksutuottoarviota on laskettu 40.000 € tämän vuotisesta vuoden 2023 tilinpäätöksen perustella. Hautojen hoidon palveluhinnat laskivat maksurakennemuutoksen seurauksena kuluvaan vuonna kokonaisuutena hieman. Samalla kuitenkin hoitopalveluiden kysyntä on kasvanut, mikä on rajoittanut tuottojen vähenemistä.

Henkilöstömenojen ennakoitaan kasvavan yli 5 %, mikä on arvioituja palkankorotusvarauksia enemmän, koska 4 PL ja HHR välistä painopistettä henkilöstökuluissa on hieman muutettu. Prosentuaalisesti suurinta nousua esitetään palveluiden hankintamenoihin, joissa varaudutaan noin 16 %, eli 36.000 € kasvuun. Tästä suurin osa on postituskulujen kasvusta johtuvaa.

Toimintakatteen ennakoitaan heikkenevän 187.000 € vuoden 2024 talousarvioon verrattuna. Suorilla maksutuotoilla katetaan ensi vuonna noin 33 % hautojenhoidon kuluista. On kuitenkin huomattava, että määräaikaisten hoitojen varat pyritään sijoittamaan tuottavasti, mutta sijoituksista saatavaa pääoman tuottoa ei lasketa mukaan talousarvion toimintatuottoihin. Pääomatuottojen osuus kulujen kattamisessa siis kasvaa ensi vuonna.

Kiinteistöpalveluiden vuoden 2025 arvioitu toimintakate on 8.308.512 € ja se on 573.197 € huonompi kuin vuoden 2024 talousarvio ja 1.380.828 € huonompi kuin vuoden 2023 tilinpäätös.

Toimintakulut ovat 15.484.055 € ja ne ovat 900.375 € suuremmat kuin vuoden 2024 talousarvio ja 1.431.804 € suuremmat kuin vuoden 2023 tilinpäätös. Toimintakulujen nousu johtuu pääosin ostoista ja henkilöstökuluista. Palvelujen ostojen ennustetaan nousevan osin myös arvonnlisäverokannan muutoksesta johtuen 482.431 euroa. Henkilöstökulujen ennustetaan nousevan 116.764 € vuodesta 2024. Hautaustoimen ja hautainhoitorahaston välillä tehdään aina vuoden lopussa kustannustenjakoa, jolloin osa kustannuksista ja niiden noususta siirtyy hautainhoitorahaston katettavaksi.

Investoinnit

Toimitalon peruskorjauksen yhteydessä on mahdollisuus kehittää myös toiminnallisuutta ja tilankäytön tehokkuutta. Toimitalokorttelin teknisten korjaustarpeiden arviointi on käynnissä ja toiminnallisten tavoitteiden selvitystyö yhdessä käyttäjien kanssa aloitetaan alkuvuonna 2025, kun kaikkia seurakuntia koskeva seurakunnallisten tilojen toiminnallinen selvitys on valmistunut. Kyseinen selvitys toimii tärkeänä lähtötietona toimitalon toiminnallisten tarpeiden arvioinnissa.

Turun tuomiokirkon hankesuunnitelma on valmistunut ja ensi vuoden aikana suoritetaan varsinaista suunnittelua edelleen tiiviissä yhteistyössä käyttäjien kanssa. Väistötilojen selvitystyö on käynnissä. Kun väistötilaratkaisut ovat tarkentuneet, voidaan Tuomiokirkon ja Toimitalon vaiheistusta ja rakennusaikaista käyttöä tarkentaa käyttäjien toimintaedellytykset ja rakennustyön suoritus kuitenkin huomioiden.

Mikaelinseurakunnan tilatarpeita edistetään loppuvuoden 2024 ja vuoden 2025 aikana. Mikaelinkirkon äänentoisto saatetaan loppuun ja toiminnallisia sisätilojen muutoksia edistetään.

Maarian kirkossa on sisäilmaongelmia, joiden johdosta kirkon peruskorjausta kiirehditään. Teknisten korjausten lisäksi on samassa yhteydessä järkevää parantaa kirkon monikäyttöisyyttä ja esteettömyyttä. Suunnittelu on edennyt siten, että rakennuslupahakemus on jätetty ja urakkalaskenta suoritetaan loppuvuonna 2024. Tavoite on suorittaa korjaustyö vuoden 2025 aikana. Väistötiloina toimivat Maarian pappila ja Runosmäen monitoimitalo Riimi.

Kunstenniemen majoitusrakennusten toiminnalliset parannukset suoritetaan talven aikana. Toimitalokorttelin hankesuunnitteluun on järkevää liittää myös Maarian seurakunnan edustusta.

Henrikinkirkon ulkopuoliset työt saatetaan loppuun vuoden 2025 aikana. Samalla selvitetään valaistuksen parantamista. Lausteen seurakuntakodin jatkokäyttö ratkeaa vasta usean vuoden kuluttua, kun Toimitalon remontti on valmis ja kun digipainon tilaratkaisu tarkentuu. Tätä selvitystä tukee nyt laadittava kaikkia seurakunnallisia tiloja koskeva toiminnallinen selvitys.

Piikkiön uuden seurakuntatalon rakennustyöt ovat käynnissä ja väistötilaratkaisut on tehty. Kirkon toiminnallisten tarpeiden ja esteettömyyden parantamiseen liittyvä selvitystyö aloitetaan vuoden 2025 aikana, jolloin myös vesikaton korjaus suunnitellaan. Työt olisi mahdollista aloittaa vuoden 2026 aikana.

Päätös

Esityksen mukaan.